

Ontkennen jihad is modieus en dom

Of moslims orthodox of liberaal zijn, is niet van belang. Maar wie geweld gebruikt of ermee dreigt, moet uit de samenleving worden weggehouden, betoog **Hans Jansen**.

We leven in opwindende tijden, maar als je de doodsaaie stukken van Ruud Peters (Forum, 18 september) en Nasr Abu-Zayd (Forum, 30 augustus) over de liberale islam leest, zou je dat niet zeggen. Moet de liberale islam door westerse overheden gestimuleerd worden, vragen zij zich toberig af. Ook weten zij niet zeker of de liberale islam buiten hun eigen studeerkamer wel reëel bestaat, en of de liberale islam 'de oplossing' is.

Korangleerde Nasr Abu-Zayd is het contact met de werkelijkheid al geruime tijd kwijt. Hij is al vijftien jaar in Nederland, kent nog steeds nauwelijks Nederlands, en op de vraag wat hij van het moderne (in

het Duits geschreven) koranonderzoek denkt, antwoordt hij gewoonlijk dat hij geen Duits kent.

Hij heeft begin jaren negentig in Cairo iets dappers gezegd over het islamitisch bankieren, en is sindsdien in ballingschap. In de hoop ooit terug te mogen keren, probeert hij iedereen die daarover zou kunnen gaan naar de mond te praten. In het menselijke heel begrijpelijk, maar voor de wetenschap niet erg bevorderlijk. Alles wat hij in zijn bijdrage over de Koran en de islam zegt, is apologetische verouderde flauwekul, ongeveer in overeenstemming met de stand van de westerse koranwetenschap in de jaren dertig tot vijftig van de vorige eeuw. We hebben er niets aan wanneer we te rade gaan bij mensen die zo veel andere belangen hebben dat ons de waarheid over de islam vertellen wel het laatste is waar ze aan toe komen.

Ruud Peters vindt overheidssteun voor de liberale islam niet verstandig. Zoiets hoort de staat in de moderne optiek ook niet te doen, vindt hij, en gelijk heeft hij. Verder ziet hij in dat zulke steun niet effectief kan zijn, en meent hij

dat steun ook niet nodig is omdat de meeste moslims 'geen religieuze bezwaren hebben tegen participatie in de maatschappij'. O nee?

Ik spreek kennelijk de verkeerde moslims, lees de verkeerde websites en de verkeerde boeken, en kijk naar de verkeerde tv-programma's. Het probleem is nu juist dat ook in Nederland veel moslims,

Het gebruik van geweld heeft de islam geen windeieren gelegd

mogelijk tienduizenden, zulke religieuze, islamitische bezwaren wel degelijk koesteren. Die bezwaren zijn bijvoorbeeld geformuleerd in een ook in het Nederlands vertaald boek van Sayyid Qutb, *Mijlpalen: Fasen van het Islamitisch bewustzijn*. Ik heb mijn exemplaar in 2005 voor 7 euro gekocht in de wijk Kanaleneiland te Utrecht.

We moeten in Nederland af van het idee dat godsdienst apokool is. Ook de PvdA moet godsdienst serieus gaan nemen, hoe zeer dat ook

tegen de klassieke rode traditie ingaat. Respect voor godsdienst is echt op zijn plaats. Godsdienst is hardnekkiger dan roken.

Binnen de islamitische godsdienst wordt vanouds aan jihad gedaan. Jihad is inderdaad 'een heel rijk begrip', maar het betekent echt niet in de eerste plaats 'meditatie' of 'zelfverbetering'. Jihad komt eenvoudigweg neer op het gebruiken van geweld tegen niet-moslims. Dat gebruik van geweld heeft de islam geen windeieren gelegd. Het ontkennen van de jihad is modieus, maar even dom als het ontkennen van de holocaust. Jihad heeft de islam groot gemaakt. De moslims zouden gek zijn als ze de jihad afschaffen. Dat zullen ze dan ook nooit vrijwillig doen.

Maar in een moderne maatschappij kunnen we het niet hebben dat de aanhang van één ideologie of godsdienst zichzelf toestemming geeft geweld te gebruiken, en andersdenkenden onder vuur te nemen. Alle godsdiensten of ideologieën zullen moeten afzien van intimidatie en geweld. Het enige alternatief is dat alle ideologieën weer geweld tegen elkaar gaan ge-

bruiken. De moslims in Europa zijn wellicht grotendeels bereid af te zien van intimidatie en geweld (hoop ik). Daar staat tegenover dat de moslims in de traditionele islamitische wereld, van Marokko tot Indonesië, uiteraard niet zullen kunnen inzien waarom ze zich zo slap zouden moeten opstellen.

We doen in Nederland altijd graag of de islam een Nederlands probleem is. Dat is niet zo. Nederland is voor de islam een onbetekende uithoek, te vergelijken met Sjanghai voor het christendom. Opzienbarende ontwikkelingen binnen de katholieke kerk van Sjanghai-Zuid zijn niet van wezenlijke betekenis voor de wereldkerk van Rome. Wees er van overtuigd dat de islam buiten Nederland uit zichzelf de jihad nimmer zal afzweren. Dat is voor fatsoenlijke Nederlandse moslims die niet van zins zijn geweld tegen hun landgenoten te gebruiken, hopelijk een probleem.

Maar hebben moslims die jihad voorstaan eigenlijk wel recht op godsdienstvrijheid? Herinneren we ons nog dat ook de katholieken werden uitgesloten van gods-

dienstvrijheid zolang zij het recht op godsdienstvrijheid van niet-katholieken niet erkenden? Het deed pijn, maar het heeft wel gewerkt.

Een islam die vasthoudt aan de ideologie even ver als vrijheid van godsdienst? Ook daarom is het de vraag of jihadisten wel een beroep mogen doen op godsdienstvrijheid. Hun rechten zouden niet veel ruimer moeten zijn dan die van extreemrechts. Ook inhoudelijk staat hun verafgoding van de dood daar trouwens dicht bij.

Wat moslims geloven, of ze liberale of orthodoxe of nog weer andere geloofsopvattingen hebben, is van geen belang. Peters, Abu-Zayd en Jansen hebben niets te zeggen over de inhoud van het geloof van wie dan ook. Maar wie zijn godsdienstkracht wil bijzetten door geweld te gebruiken, of daarmee te dreigen, dient uit onze maatschappij weggehouden te worden. Gevangenisstraf of ballingschap zijn de geëigende methoden om van zulke vervuilers af te komen.

Hans Jansen is arabist.